

Notulen 1^e klankbordgroepbijeenkomst Effecten van maatregelen tijdens een pandemie

Datum: dinsdag 2 april 2024 & woensdag 3 april 2024

Locatie: digitale vergadering via Microsoft Teams

Voorzitter: S. (Sjaak) de Gouw

Aanwezigen dinsdag 2 april: S. (Sjaak) de Gouw, C. (Christine) Carabain, R. (Renske) Hoefman, L. (Loes) Lanting, N. (Nicolette) Rigter, het ZonMw Bureau (verslag).

Aanwezigen woensdag 3 april: S. (Sjaak) de Gouw, S. (Susan) van den Hof, N. (Nannah) Tak, A. (Anja) Schreijer, het ZonMw Bureau (verslag).

Algemene opmerkingen eerste bijeenkomst

- De eerste klankbordgroepbijeenkomst vond plaats in twee delen (2 en 3 april 2024) i.v.m. beschikbaarheid van de leden.
- Deze eerste bijeenkomst was ter kennismaking en ter verkenning van de taakopdracht van de klankbordgroep. Binnen het [deelprogramma Effecten van maatregelen tijdens een pandemie](#) loopt al een [subsidieoproep naar de lange termijn effecten van maatregelen](#). Het doel van de klankbordgroep is om advies te geven over de verdere invulling van het deelprogramma, in specifiek ter ondersteuning van afwegingskader(s) in een pandemische situatie.
- Klankbordgroepdeelnemers zijn geselecteerd vanwege hun kennis en ervaring in adviserende functies tijdens de COVID-19 pandemie. Het ZonMw Bureau, de voorzitter en de klankbordgroep zijn waakzaam voor eventuele belangenverstrengelingen die voortkomen uit actuele functies - namelijk waarbij klankbordgroep deelnemers in hun huidige rol aanspraak kunnen maken op subsidies die voortkomen uit dit deelprogramma. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat het advies van de klankbordgroep wordt voorgelegd aan een onafhankelijke commissie die uiteindelijk de verdere invulling van het deelprogramma bepaald.

Belangrijkste bevindingen en aandachtspunten eerste bijeenkomst

Deze eerste bijeenkomst diende als een verkenning van de ervaringen en kennis van de klankbordgroepleden over afwegingskaders in een pandemische situatie. De bevindingen worden hieronder summier samengevat.

- Een informele inventarisatie onder de klankbordgroepleden laat zien dat er al verschillende initiatieven lopen met betrekking tot ontwikkeling van afwegingskaders. Een holistisch beeld van alle bestaande activiteiten omtrent afwegingskaders, en de uiteindelijke plek voor één (of meerdere) integrale afwegingskader(s) zijn belangrijke startpunten voor een verdere verkenning naar de hiaten op dit vlak. Sectorplannen, ontwikkelt in de COVID-19 pandemie, zijn wellicht bruikbaar voor de ontwikkeling van een kader. De klankbordgroep onderschrijft ook het belang van het ontwikkelen van een kader dat in verschillende (virulente, politieke of sociaal maatschappelijke) situaties op verschillende manieren gebruikt kan worden.
- Vertrouwen in de overheid wordt gezien als een belangrijk element, met hier in oog nemend het verschil tussen politiek, rijksoverheid als ambtelijke organisatie en lokale overheid. Ook de algemene omgang met autoriteit in Nederland (cultureel bepaald) is van belang. Verder werd burgerperspectief genoemd als een belangrijk element binnen reacties op maatregelen.
- De klankbordgroep onderstreept het belang van betrokkenheid van de partijen die het afwegingskader moeten gaan gebruiken binnen het proces van het ontwikkelen.
- Afwegingskaders bestaan uit een proces en een inhoudelijke afweging. De invulling van de 2^e subsidieoproep zal zich vooral richten op het proces, maar de veranderende fases van een pandemie kunnen zorgen voor een verschuiving van inhoud wat weer effect heeft op het

proces. Het proces moet dus een continue proces worden dat gedurende het proces onderworpen wordt aan toetsingsmomenten om nodige aanpassingen binnen het proces mogelijk te maken.

- Waardenafwegingen zijn ook van belang binnen het proces. Hoe waardeer je recht op onderwijs of kansen in het leven? En hoe verandert dit binnen de duur van een pandemie?
- De klankbordgroep kan advies geven over een advieskader, maar niet over het maken van een besluit (de weging). Besluiten over de weging zouden vorm gegeven moeten worden door het kabinet. Vraag blijft: hoe kom je zo transparant mogelijk tot een interdisciplinair advies waarbij de politiek op een zo'n integraal mogelijk manier kan besluiten. Volgend onderzoek zal zich moeten richten op wat de randvoorwaarden zijn voor dit proces, hoe moet het proces en structuur worden ingericht om tot integrale advisering te komen.
- Het wordt als belangrijk gezien dat een afwegingskader publiek beschikbaar is, zodat er inzicht is in wat, wanneer en waarom er afwegingen gemaakt worden
- De klankbordgroep wil op basis van de gehonoreerde subsidieaanvragen in de eerste subsidieronde een advies uitbrengen aan de commissie over wat er nodig zal zijn aan wetenschappelijk inzicht bij een tweede subsidieronde.

Sluiting en vervolg

De voorzitter dankt de leden van klankbordgroep voor hun inbreng. Als volgende stap zal er afstemming plaatsvinden met VWS (door het ZonMw bureau en de voorzitter van de klankbordgroep) over de eerste bevindingen van de klankbordgroep. De klankbordgroep is voornemens om eind juni voor een volgende bijeenkomst samen te komen.